

ABZ Nieuws

Jaargang 2 | Nummer 3 | Juni 2014

Arkerwaard-BramecoZon

Bedrijfsreportage

Jaarrond hetzelfde rantsoen voor de koeien van De Wildt

Rundvee

“Compact voeren”: Wat kunt u ermee?

Varkens

Het beste dichtbij: van big naar vleesvarken

Pluimvee

Coccidiosis bij (vlees)pluimvee

Van de directie

Sikma Veevoeders en ABZ Diervoeding samen verder

Eind vorig jaar hebben wij een eerste oriënterend gesprek gevoerd met de directie van Sikma Veevoeders over de mogelijkheden om de krachten te bundelen. Vanuit Sikma Veevoeders was er de wens om een sterke partner te vinden om samen mee de toekomst in te gaan.

De verwachtingen voor de Nederlandse melkveehouderij zijn hooggespannen. De melkprijzen zijn relatief goed en met het einde van de melkquotering in zicht, is er de verwachting dat de Nederlandse melkveehouderij een behoorlijke groei zal doormaken. Vooral in het Noorden en Oosten van Nederland wordt uitbreiding van de melkveehouderij verwacht.

De groei in de Nederlandse melkveehouderij resulteert in een veranderende vraag richting de diervoederindustrie. Belangrijke vraagstukken worden bijvoorbeeld: mestafzet, mestverwerking, kringloopwijzer, efficiënt en intensief boeren-en-voeren en het managen van grotere koppels koeien. In dit alles wordt het belang van diervoeding en diervoeding-gerelateerde zaken een steeds belangrijker wordende succesfactor in de bedrijfsvoering van een melkveebedrijf.

De gesprekken hebben geresulteerd in een overname van 100 procent van de aandelen van Sikma Veevoeders door ABZ Diervoeding. U kunt hier meer over lezen in het artikel op pagina 3. Ook hebben wij een aantal foto's van de onderneming Sikma Veevoeders bijgevoegd om een eerste indruk te geven.

Alle personeelsleden, inclusief de heren Sikma en Dijkstra blijven actief binnen de onderneming. In eerste instantie blijven de activiteiten aan de voorkant van het bedrijf Sikma Veevoeders ongewijzigd, zodat er tijd is om elkaar goed te leren kennen. Op deze manier kunnen we het beste van de twee organisaties samenvoegen en verandert er voor de klanten van Sikma Veevoeders in eerste instantie niets.

Aan de achterkant zullen wij direct starten met het integreren van processen om direct te kunnen

profiteren van de efficiëntievoordelen die er zijn in de schaalvergroting.

ABZ Diervoeding en Sikma Veevoeders willen graag de beste partner zijn voor de Nederlandse veehouder. Door de samenvoeging kunnen wij naast de beste voedingspecialist bij u op het erf, ook een goede klankbordrol voor andere ondernemersvraagstukken vervullen.

Heeft u vragen over deze ontwikkeling, dan kunt u altijd contact opnemen met ondergetekenden om u verder bij te laten praten.

CRM software

De eerste vijf maanden van 2014 liggen achter ons. De integratie van de twee voormalige coöperaties is grotendeels afgerond. Projecten die nu lopen of worden opgepakt hebben als doel onze organisatie verder te professionaliseren. Doordat deze projecten vanuit de nieuwe organisatie worden opgepakt, merken we dat dit het proces bevordert om één ABZ Diervoeding te worden.

Een belangrijk project is de introductie van een nieuw CRM softwarepakket. CRM staat voor Customer Relation Management. Vrij vertaald is dit Klant Informatie Systeem. De bedoeling is dat een ieder die in onze organisatie klantcontacten heeft, in één centraal systeem de benodigde informatie kan beheren. Bij deze informatie kunt u denken aan bezoeksverslagen, leveringen, klachten en/of opmerkingen, enzovoort. Beide voormalige coöperaties hadden dergelijke systemen, maar deze voldeden niet meer aan de eisen van deze tijd.

In onze pay off hebben wij vastgelegd dat wij **Het beste dichtbij** willen zijn. **Het beste** in ons vakgebied diervoeding en tegelijkertijd **dichtbij** onze leden/afnemers staan. Een goed, gebruiksvriendelijk CRM pakket helpt ons deze merkbelofte waar te maken.

De komende maand starten wij met de uitrol van het CRM pakket. U zult hier niet direct iets van merken. Bent u geïnteresseerd in dit onderwerp, vraagt u dan uw specialist eens naar de eerste ervaringen.

Pouwel Brouwer en Marcel Roordink

Inhoud

Algemeen

ABZ Diervoeding en Sikma Veevoeders gaan samen verder	3
Grondstoffenmarkt	4
Relatiedagen pluimvee- en varkensklanten ABZ Diervoeding	11
Even voorstellen	15
Colofon	15

Rundvee

"Compact voeren": Wat kunt u ermee?	5
-------------------------------------	---

Structobroksysteem; 40 tot 75% van de melkproductie voor melkkoeien bepaald door krachtvoer	8
Hittestress	8
Drukbezochte Open Dag bij de familie	9
Veurink	9
2 ^e snede gemaaid in mei	9

Bedrijfsreportage

Jaarrond hetzelfde rantsoen voor de koeien van De Wildt	6
---	---

Varkens

Succesvolle Open Dag Familie	
Van Spreuwel	9
Het beste dichtbij: van big naar vleesvarken	10

Pluimvee

Coccidiosis bij (vlees)pluimvee	12
Heat Stop tegen hittestress	14
Goed bezochte Open dagen	14

ABZ Diervoeding en Sikma Veevoeders gaan samen verder

ABZ Diervoeding en Sikma Veevoeders hebben besloten per 28 mei 2014 samen verder te gaan. Hiertoe heeft ABZ Diervoeding 100% van de aandelen van Sikma Veevoeders uit Stroobos overgenomen. Door de bundeling van krachten ontstaat een organisatie met ruim 600.000 ton diervoeders met een belangrijk marktaandeel in alle veehouderijsectoren.

Motivatie

ABZ Diervoeding heeft de strategische keuze gemaakt om in de belangrijkste veehouderijgebieden van Nederland prominent aanwezig te willen zijn. De samenwerking met Sikma Veevoeders geeft invulling aan deze strategie. De afgelopen jaren heeft ABZ Diervoeding de belangen in niet-kernactiviteiten afgebouwd. De vrijgekomen middelen worden nu geïnvesteerd in de kernactiviteit diervoeding.

Sikma Veevoeders was op zoek naar een partner die aan de verdere professionalisering van de organisatie invulling kan geven en continuïteit biedt voor haar personeel en haar huidige en toekomstige klanten. De keuze voor ABZ Diervoeding is een logische stap omdat hiermee de keuzevrijheid van de veehouders in Noord-Nederland gewaarborgd is.

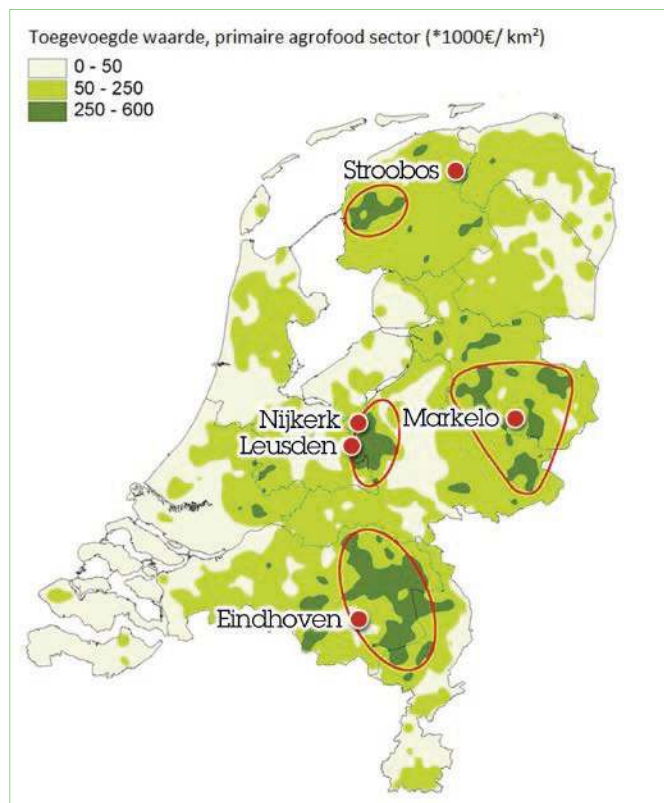
Samen sterker

Sikma Veevoeders is een diervoederleverancier uit Stroobos (Friesland) en is gespecialiseerd in de productie van met name rundveevoeders. ABZ Diervoeding is gespecialiseerd in rundvee-, varkens- en pluimveevoeders en heeft fabrieken in Nijkerk, Eindhoven en Markelo en een proefvoeder- en specialiteitenfabriek in Leusden. Door de krachten van Sikma Veevoeders en ABZ Diervoeding te bundelen ontstaat er voor de melkveehouderij een nog sterkere partij met ruim 170.000 ton rundveevoeders. Hierdoor is de nieuwe organisatie nog beter in staat kosten te beheersen, de kwaliteit van producten en adviesdiensten te verbeteren en uit te breiden en een interessante partij op het gebied van diervoeders te zijn en blijven.

Naast de synergievoordelen verandert er door de acquisitie niet veel. Zo zal Sikma Veevoeders BV in eerste instantie verder gaan onder haar eigen naam. Uitgangspunt is en blijft het leveren van het meest geschikte voer met een maximaal rendement voor de klanten.

Groeipectief rundveehouderij

Hoewel de totale mengvoermarkt in Nederland krimpt, verwachten ABZ Diervoeding en Sikma Veevoeders een groei in de melkveehouderij met het oog op de Europese melkquotering die in 2015 ten einde loopt. Samen kunnen Sikma Veevoeders en ABZ Diervoeding deze groeiende

markt goed bedienen, waarbij ze dichtbij hun klanten blijven. 'Het beste dichtbij' blijft altijd het centrale uitgangspunt.

Pouwel Brouwer en Marcel Roordink

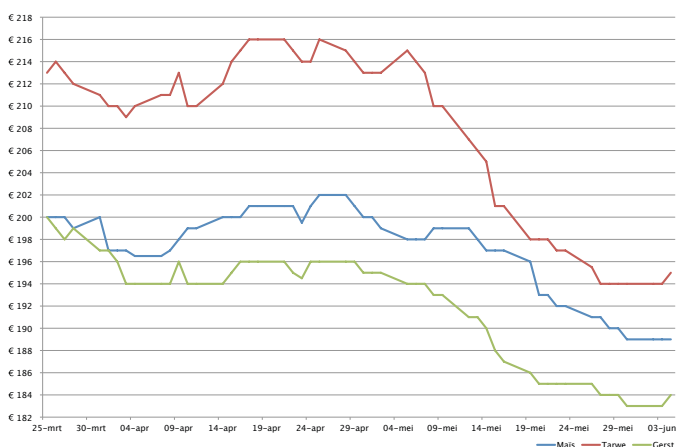

Grondstoffenmarkt

De meteorologische zomer is begonnen. Het voorjaar heeft prachtig weer laten zien, met een hogere temperatuur en meer zonuren dan gemiddeld. Dit is dan ook terug te zien in de stand van de gewassen op het veld. De huidige verwachting is dat de graanoogst zo'n twee weken eerder dan normaal op gang zal komen.

Granen

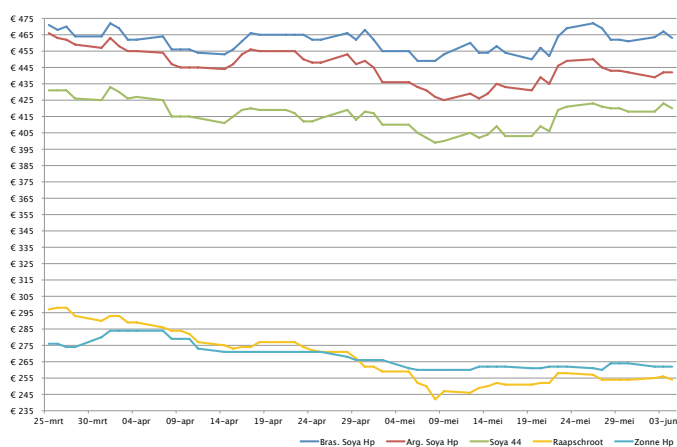
De graanprijzen hebben de afgelopen weken een dalende trend laten zien (zie grafiek 1). Ondanks de aanhoudende spanningen in Oekraïne en het aanhoudende exporttempo van tarwe, is de prijs van tarwe gezakt van € 216,00 naar € 195,00 per ton. In de gerstprijzen is een soortgelijke daling waarneembaar van € 200,00 naar € 184,00 per ton. Ook de maïs prijs laat, ook al is het schoorvoetend, een daling zien. Het mooie voorjaar met de vroege oogstverwachting heeft

Grafiek 1: Graandagprijzen midden-Nederland

de markt doen besluiten om al vroegtijdig te beginnen met het leeg maken van de opslagsilo's. Hierdoor zagen we al begin mei een over aanbod situatie ontstaan. Dit opgeteld bij goede oogstprognoses voor met name het Europese continent (tarweoogst +3,15 miljoen ton ten opzichte van 2013). En zie daar: een daling is in gang gezet. Waar echter voor opgepast moet worden is het volgende: de gehele markt rekt op én met een vroege, goede oogst. Komt deze oogst echter door bijvoorbeeld regenachtig

weer tijdens het dorsen iets later op gang, dan zal er een premie markt aan de voorkant ontstaan. Waakzaamheid blijft dus geboden. De nieuwe oogst graanprijzen liggen nu op een niveau van circa € 9,00 per ton onder de huidige dagprijzen. Als de huidige vooruitzichten de waarheid blijken te zijn, dan ligt een verdere daling binnen de mogelijkheden. Cruciaal hierbij is echter de vraag op de wereldmarkt naar Europees graan en de verkoopbereidheid van de akkerbouwer.

Grafiek 2: Eiwitdagprijzen midden-Nederland

Soya

Soyaschroot blijft aan de voorkant een premie handelen ten opzichte van de verder weg gelegen termijnen. Deze situatie heeft zich nog nooit over zo'n lange periode gemanifesteerd. De Noord-Amerikaanse soyabonen balans is record krap. Men spreekt zelfs over import van Zuid-Amerikaanse soyabonen naar Noord-Amerika. De vraag is echter of dit de oplossing is voor de (te) krappe balans. De crushindustrie in de USA is er namelijk logistiek gezien niet op ingericht om soyabonen via de zeehavens te importeren en verder landinwaarts te verwerken tot het benodigde soyaschroot. De Zuid-Amerikaanse balans is ruim, op basis daarvan zou de prijs in de loop van deze zomer naar beneden kunnen gaan. Zeker als de prognose voor de nieuwe Noord-Amerikaanse soyabonen oogst er goed uit blijft zien, zijn lagere prijzen te verwachten. Grafiek 2 geeft de dagprijzen weer voor de eiwitrijke grondstoffen.

Arie Griffioen, inkoper

06 2161 4390 • a.griffioen@abzdiervoeding.nl

Inname boerengranen

In navolging van voorgaande jaren is het ook dit jaar weer mogelijk om uw boerengranen te leveren aan de coöperatie. Tarwe, gerst, triticale en rogge kunt u, mits de kwaliteit het toelaat, rechtstreeks bij de volgende fabrieken aanleveren: Nijkerk, Eindhoven, Markelo en Stroobos. Maïslevering is alleen mogelijk via een drogerij.

De granen worden afgerekend tegen de geldende dagprijs bij levering. Betaling vindt plaats binnen 21 dagen na levering.

Indien u interesse heeft om dit seizoen uw granen te leveren, dan verzoeken wij u op korte termijn contact op te nemen.

“Compact voeren”: Wat kunt u ermee?

Tijdens gesprekken met onze melkveehouders kwam de afgelopen tijd regelmatig het onderwerp “compact voeren” aan de orde. Dit naar aanleiding van een artikel hierover in het blad Melkvee Magazine. In dit artikel de achtergronden van compact voeren mede naar aanleiding van een ontmoeting die wij hadden met de bedenker van dit voerconcept, Niels Bastian Kristensen uit Denemarken.

Voerselectie is ‘killing’

Compact voeren is gebaseerd op ten eerste het toevoegen van water aan het voermengsel in de voermengwagen om daarmee het droge stof gehalte van het voermengsel te verlagen tot 35 procent droge stof. Ten tweede is compact voeren gebaseerd op het verkleinen van de voerdeeltjes door intensief te mengen en te snijden met de voermengwagen. Het doel is dat hiermee de vezels van het rantsoen samen met de andere voerdeeltjes beter toegankelijk zijn voor de pens bacteriën, de krachtvoerdeeltjes aan de ruwvoerdeeltjes ‘vastplakken’ en de dichtheid van het rantsoen hierdoor toeneemt. Uiteindelijk wordt selectie van voer uit het voermengsel door de koeien hierdoor uitgesloten en zal voor iedere koe het opgenomen rantsoen beter overeenkomen met het berekende rantsoen.

Voorweken

Het klaar maken van een Compact TMR gebeurt in drie fases:

- **First mix:** De grondstoffen en krachtvoermengsels worden in water geweekt. Dit kan één tot acht uur lang duren afhankelijk van de gebruikte grondstoffen. Zo is bij droge bietenpulp de meeste tijd nodig. De hoeveelheid water is 50 tot 100 procent van het gewicht aan grondstoffen.
- **Middle mix:** Het ruwvoerdeel van het rantsoen wordt toegevoegd (graskuil, hooi, stro) en ongeveer 20 minuten intensief gemengd.
- **Final mix:** De snijmaïs wordt toegevoegd en het mengsel wordt nog 10 tot 15 minuten gemengd.

Vervolgens wordt het voer gelost. De koeien zullen bij een goede bereiding geen voer uitzoeken en geen voer met hun neus wegduwen, maar van boven naar beneden het voermengsel opvreten.

Kijken naar voer en koeien

Op ieder bedrijf zullen de drie fases van compact voeren weer anders worden uitgevoerd. Hiervoor moet er vooral goed worden gekeken naar het voermengsel in de voermengwagen en het gedrag van de koeien. Zo zal bij een verticale menger meer mengtijd nodig zijn dan bij een horizontale menger. Een voermengsel, met bijvoorbeeld graszaadhooi, zal beter gesneden moeten worden om dezelfde homogene voerdeeltjes te krijgen. Voor het voerhek zullen in het voermengsel geen kleine voerdeeltjes meer te vinden zijn, alle voedermiddelen zijn als het ware ‘verdwenen’. De koeien zullen bij het voeren niet met z’n allen naar het voerhek komen. Er is meer rust. Vorrrest en nieuw voermengsel is immers identiek.

Discussie

Meneer Kristensen ziet een gezondere veestapel en

gunstiger voerefficiëntie en een vijf procent hogere melkproductie als mogelijk resultaat van compact voeren. Belangrijkste effect is volgens hem de langere lig- en herkauwtijd van de koeien door meer rust. Nadeel van compact voeren is de stabiliteit van het voermengsel. Hoe lang blijft het voermengsel koud en fris na toevoegen van water? Onder Nederlandse omstandigheden in de zomer (warm en vochtig weer) is dit een risico. Een ander nadeel is de extra kosten aan (meng)tijd en diesel. Dit is echter wel weer sterk afhankelijk van type rantsoen en type voermengwagen. Veel veehouders noemen als nadeel het verdwijnen van de pensprik uit het rantsoen. Dit is terecht, hoewel juist bij compact voeren alle toegevoegde structuur ook daadwerkelijk wordt opgenomen en niet achterblijft bij de voerrresten.

Wat kunt u ermee?

Wellicht kunt u de boodschap van meneer Kristensen (meer rust door homogener voermengsel) toepassen op uw bedrijf. Wellicht kunt u samen met uw rundveespecialist de verschillende fases in het bereiden van het rantsoen eens evalueren. Het toevoegen van water aan voermengsels is niet nieuw voor ons. Al jaren is “water” een voedermiddel in ons rantsoenberekeningsprogramma VoerExpert waar wij mee rekenen. Onze ALL-IN-ONE droogstandsbalen zijn een perfecte uitvoering van compact voeren, omdat hierin ook water is toegevoegd. Wij denken niet dat het concept compact voeren in zijn geheel direct bruikbaar is, maar dat verschillende bedrijven een onderdeel ervan kunnen toepassen op hun bedrijf.

*Izak van Engelen, specialist rundveehouderij
06 2125 8720 • i.engelen@abzdiervoeding.nl*

v.l.n.r. Peter van den Bos, Izak van Engelen en Niels Bastian Kristensen

Jaarrond hetzelfde rantsoen voor de koeien van De Wildt

Dankzij een ingenieus mengkuilsysteem krijgen de koeien van Stan de Wildt in Beuningen jaarrond een identiek kuilvoerrantsoen. Waar en wanneer ze ook vreten aan het voerhek, het voer is altijd en overal even goed en lekker. Dat geeft rust onder de koeien, omdat rangorde er niet toe doet. Maar nog belangrijker is dat een gelijkmatig rantsoen de gezondheid van de veestapel positief beïnvloedt.

Stan de Wildt (38) heeft in Beuningen een melkveehouderij in maatschap met zijn ouders Jan (61) en Leny (61). Maar ook zijn vrouw Debby (38) en zelfs hun zoon Ruben (8) en dochter Amy (6) draaien in het bedrijf mee wanneer dat nodig is. Jan de Wildt had met diens vader een veehandel in Beuningen, gespecialiseerd in drachtige en afgekalfde koeien. In 1985 kocht Jan via een driehoeksruil een melkveebedrijf en ging daar, naast de veehandel, twintig koeien melken. Geleidelijk kocht hij quotum bij. Het bedrijf heeft nu 64 ha grond (zware rivierklei) waarvan 57 ha grasland (waaronder 13 ha beheersgrond) en 7 ha wintertarwe.

In 1990 verbouwde Jan de stal en richtte hij deze helemaal in voor melkkoeien. Stan haalde ondertussen zijn HAS-diploma en ging lesgeven. Daarnaast kwam hij in 1999 in de maatschap van zijn ouders. Maar Jan kreeg reuma en het melken werd te zwaar. Daarom kwamen er in 2004 twee melkrobots. Twee jaar later stopte Stan met lesgeven en werd hij door Lely ingehuurd om bedrijven die een melkrobot hadden aangeschaft te begeleiden bij het bedrijfsmanagement, de staltekening en het gebruik van de computer. Stan: "Zeven jaar lang heb ik vier à vijf bedrijven per week begeleid. Allemaal bedrijven die vooruit willen. Ik heb daar heel veel gezien en geleerd. Door mijn advieswerk ben ik heel erg gaan denken vanuit de koe. Wat voor de koe goed is, is ook goed voor de boer."

Voersysteem

De compacte stal heeft 125 ligbedden, het merendeel met dikke koematrassen. Er lopen momenteel circa 80 koeien, maar het is de bedoeling dat vanaf 1 april volgend jaar, wanneer het melkquotum vervalt, de stal geleidelijk vol

komt. Daarvoor zijn nu al de eerste pinken aangekocht.

Centraal in de stal is de voerstraat met het Weelink voersysteem met 56 voerplekken. Via een doorgang kunnen de koeien van alle kanten bij het voer komen. Eén keer per week vult hij de voerstraat met blokken mengkuilvoer, wat hem anderhalf uur kost.

Voor het kuilvoer maakt Stan in eerste instantie één grote kuil waarin hij achtereenvolgens alle sneden gras kuilt en ten slotte de gehakselde maïs. Twee keer per jaar maakt hij de kuil aan de lange zijde open om de helft van alle sneden eruit te halen, te mengen en elders opnieuw in te kuilen. De eerste keer in december, de tweede keer in april, vlak voordat de eerste snede van het nieuwe jaar wordt gemaaid. Op deze manier krijgen de koeien het hele jaar door voer van dezelfde samenstelling. Omdat opnieuw inkuilen verlies van voederwaarde geeft, laat Stan de voersamenstelling meten en mengt hij suikers bij in de vorm van Duitse bietenpulp.

"Het Weelink voersysteem geeft een enorme arbeidsbesparing. Maar het grote voordeel is dat de koeien altijd de beschikking hebben over vers voer dat op elke voerplek even lekker is en het hele jaar door van dezelfde kwaliteit is. Elke hap! Dat zorgt voor een goede gezondheid. Vorig jaar had ik maar vijf of zes koeien met uierontsteking en ik had een dierdagdosering van 2,5. Voeding is daarin een belangrijke factor geweest, samen met het ligbed en de melkrobot."

Na de eerste snede gaan de koeien naar buiten voor beweiding.

Bijzondere samenwerking

De contacten met ABZ Diervoeding zijn via een bijzondere samenwerking tot stand gekomen. "We zijn van nature honkvast, maar hebben de laatste jaren verschillende voerleveranciers gehad. We wilden namelijk een stapje verder, maar dat lukte niet", legt Stan uit. "Vanaf februari 2012 zijn we krachtvoer gaan voeren via Pierre Hopman. We kennen Pierre al vijftien jaar als leverancier van agrarische benodigdheden. Pierre is een man van de cijfers en rekende ons voor dat we in het voer veel kansen op het gebied van kostprijs en gezondheid lieten liggen. Op zijn advies hebben we in eerste instantie gras verkocht en extra maïs aangekocht. Afgelopen oktober gingen we een stap verder en zijn we gaan voeren via het Structobroksysteem. Daar plukken we nu de vruchten van. We zien enorme verschillen tussen koeien die vóór oktober gekalfd hebben en die erna gekalfd hebben. Doordat Pierre brokken levert van ABZ Diervoeding, combineren we nu de kennis van rundveespecialist Erik Koldenhof van ABZ Diervoeding met het cijferwerk van Pierre. We voeren dit jaar de laatste maïs uit de kuil op. Vanaf komend najaar voeren we naast brokken alleen nog gras met bietenpulp. Hierdoor kunnen we de koeien beter individueel sturen. Alles wordt gemeten, gewogen en bijgehouden. De koeien belonen we naar melkproductie. In het begin worden ze haast onbepaald uitgedaagd, na dag 80 gaan we ze afrekenen op productie. Hoogproductieve koeien krijgen 24,5 kg krachtvoer."

Aandacht

Omdat het voersysteem en de melkrobots veel zware arbeid besparen, kunnen Stan en zijn vader veel meer tijd en aandacht besteden aan het observeren en de verzorging van de koeien. Afwijkingen bespeuren ze in een zeer vroeg stadium.

Voor de dekking zijn er op het bedrijf altijd twee eigen stieren van een vleesras. Een 1.200 kg zware dikbil is op dit moment de grote trots van het bedrijf.

Aan opfok doen ze niet. Stan: "We hebben er de ruimte niet voor en gezien onze ervaring in de handel is aankopen zeker zo gemakkelijk en voordelig." De vaarzen die ze kopen, moeten in elk geval uit een ligboxenstal komen en weidegang kennen. En uiteraard moet het beenwerk en

het uier correct zijn. "Vruchtbaarheid is haast nooit een probleem, omdat we aan natuurlijke dekking doen. We hebben koeien lopen van tien jaar oud."

Alleen het mengen van het kuilvoer wordt uitbesteed aan een loonbedrijf. Voor de rest doen ze alles zelf, ook het inkuilen. "Dat lukt alleen als je veel mensen om je heen hebt die je helpen", beseft Stan. "Ik heb een groep vrienden die ik in die tijd kan bellen voor hulp. We doen het met z'n allen en dat voelt goed. Als afsluiting zijn we wel eens met z'n allen, twee auto's vol, naar de Zwarte Cross geweest." Dat ook deze sociale kant goed voor elkaar is, is kenmerkend voor de kracht van het bedrijf.

*Jolette van Eijden
Erik Koldenhof*

Gegevens De Wildt 2013

- 106 melkkoeien
- 2 fokstieren
- geen jongvee
- Rollend jaargemiddelde: 8776 kg melk/koe
- 4,22% vet
- 3,43% eiwit

Tabel 1. Vergelijking Structobroksysteem (2013-2014) met traditioneel rantsoen (2012-2013) bij Mts. De Wildt, Beuningen

	kg melk/ koe	% vet	% eiwit	kg meetmelk	Totale voerkosten/ 100 kg meetmelk *
Gangbaar (nov 2012-mei 2013)	27,0	4,27	3,44	28,0	€ 17,84
Structobrok (nov 2013-mei 2014)	29,7	4,43	3,52	31,5	€ 17,43

* Totale voerkosten per 100 kg meetmelk zijn inclusief de kosten voor ruwvoer. Ruwvoerkosten gebaseerd op kosten mengkuil (incl. mechanisatie en pacht-/rentekosten land,- en mengkosten). De mengkuil gras/maïs/droge pulp kost € 16,70 per 100 kg droge stof.

Zie verdere uitleg van het structobroksysteem op pagina 8.

Structobroksysteem; 40 tot 75% van de melkproductie voor melkkoeien bepaald door krachtvoer

In een traditioneel rantsoen wordt 20 tot 30 procent van de melkproductie bepaald door krachtvoer en 70 procent door het ruwvoer. De kwaliteit van het ruwvoer bepaalt hierdoor voor het grootste gedeelte de technische resultaten op het bedrijf. In het structobroksysteem draaien wij dit om. Hoogproductieve koeien krijgen vanuit de krachtvoerautomat maximaal 25 kg brok verstrekt. Daarnaast wordt er onbepaald graskuil aangeboden. Afhankelijk van de melkgift en de gewenste ruwvoergift wordt de brok op basis van productieniveau naar beneden bijgesteld. Het krachtvoer is van een andere samenstelling dan de traditionele brok. De samenstelling bestaat uit rustig verteerbare grondstoffen. We hebben hier uitgebreid onderzoek naar gedaan op een praktijkbedrijf en zijn hiermee tot een veilige en gezonde samenstelling gekomen. Met deze brok kun je minder pH-daling in de pens verwachten ten opzichte van traditionele rantsoenen. De brok wordt samengesteld aan de hand van de graskuil die gevoerd

wordt en de wensen die de veehouder met de adviseur overeenkomen.

Het systeem verhoogt de arbeidsproductiviteit en het arbeidsgemak. Het voeren van 100 melkkoeien kost hooguit een kwartier. De gezondheid van de koeien is beter te beheersen. Hierbij is het bijvoeren van goed smakelijk ruwvoer erg belangrijk. Of het systeem past op een bedrijf is van verschillende zaken afhankelijk. Van belang zijn in het bijzonder de arbeidsinvulling, de (ruw)voerkosten, de ruwvoerkwaliteit en het ruwvoeraanbod op het bedrijf. We merken vanuit de praktijk dat de interesse naar dit systeem groeit. We zijn op dit moment zeer tevreden over de resultaten die wij met dit systeem behalen.

Voor vragen over het structobroksysteem kunt u contact opnemen met Erik Koldenhof, tel. 06 5235 8459, e-mail e.koldenhof@abzdiervoeding.nl.

Hittestress

Door hogere temperaturen en een hoge luchtvochtigheid kan in de zomer hittestress ontstaan. Dit heeft het meeste effect op de hoogproductieve koe. De meeste verse koeien hebben na afkalven een negatieve energie balans: ze produceren meer dan ze vreten kunnen. Bij hittestress wordt dit effect versterkt. Ze worden minder actief, de melkproductie zakt en de gehalten zakken mee.

Hormoonhuishouding

Over het algemeen neemt een koe minder droge stof op bij hittestress. Op deze manier produceert ze zelf minder warmte en kan ze haar lichaamstemperatuur beter handhaven. Het gevolg is dat er te weinig energie binnen komt om de melkproductie op peil te houden. De vruchtbaarheid wordt ook negatief beïnvloed: de hormoonhuishouding wordt verstoord en de energiebalans wordt negatiever. Dit verstoort de follikelgroei op de eierstokken. Een te hoge temperatuur kan zelfs rechtstreeks de kwaliteit van de eicel of die van het embryo negatief beïnvloeden.

Bufferen

Minder ruwvoeropname in combinatie met dezelfde krachtvoeropname verhoogt de kans op pensverzuring. Doordat in verhouding minder structuur gevreten wordt, wordt ook minder speeksel gevormd. Hierdoor is er minder bufferende werking van bicarbonaat. Om meer warmte kwijt te kunnen, zal de koe meer staan dan normaal. Ook zal ze meer water drinken. Een lagere pens pH in combinatie met langer staan kan negatief zijn voor de klauwgezondheid.

Voldoende water

Zorg voor voldoende structuurrijk ruwvoer en zorg dat het voer aan het hek fris en smakelijk is. Om pensverzuring tegen te gaan kan Natriumbicarbonaat of zout toegevoegd worden. Daarnaast is water erg belangrijk: koeien moeten 200 liter per dag op kunnen nemen uit schone drinkbakken. Ventilatie kan voor plaatselijk aangename temperaturen zorgen. Dit kan op een natuurlijke wijze of mechanisch.

*Marian van Middelaar, specialist rundveehouderij
06 2280 9065 • m.middelaar@abzdiervoeding.nl*

Drukbezochte Open Dag bij de familie Veurink

Vrijdag 30 mei jl. hebben we een prachtige open dag gehad bij de nieuwe Serrestal van de familie Veurink in het Overijsselse Arriën.

De familie Veurink heeft een gemengd bedrijf met vleesvarkens en melk-koeien. Er is bewust gekozen voor bedrijfsontwikkeling in de melkveetak. Na een langdurig vergunningstraject was de nieuwe Serrestal een feit. De keus voor de Serrestal komt voort uit de doelstelling te willen werken in een overzichtelijke stal waarin de arbeidscapaciteit hoog ligt.

Er was veel belangstelling voor de nieuwe Serrestal met zand in de diepstrooisel boxen en de twee Lely A3 NEXT melkrobots. Ook verschillende niet-agrariërs lieten zich zien.

Vanaf deze plek willen we de familie Veurink nogmaals bedanken voor deze openstelling van het bedrijf en wensen hun veel succes met de nieuwe stal.

2^e snede gemaaid in mei

Bart Schimmel uit Wageningen rijdt nog even de kuil aan. 31 mei werd bij zijn vader de 2e snede ingekuuld.

Groeizaam weer zorgt dit jaar voor veel en eiwitrijk gras.

Succesvolle Open Dag Familie Van Spreuwel

Jan, Helma en zoon Adrie van Spreuwel uit Oostelbeers lieten vrijdag 2 mei jl. hun nieuwe varkensstal zien aan belangstellenden.

Op nog geen 200 meter van de thuislocatie kocht de familie enkele jaren geleden een locatie met 1.850 varkensplaatsen. Hier bouwden ze dit jaar een stal met 1.820 plaatsen (13 afdelingen met 10 hokken met elk 14 dieren) bij.

De nieuwe stal voldoet aan Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur varkens. Naast de nieuwbouw kregen alle stallen een nieuwe hokinrichting en voerinstallatie. Samen met de watermeters, inweekinstallatie en klimaatregeling is deze aangesloten op een centrale Fancom-kast waardoor alles via een app op afstand uit te lezen en te besturen is.

De open dag werd goed bezocht. Al met al kunnen we terugkijken op een geslaagde open dag. Langs deze weg willen wij de familie Van Spreuwel bedanken voor de gastvrijheid. Directie en medewerkers van ABZ Diervoeding wensen de familie Van Spreuwel veel succes met hun nieuwe varkensstal.

Het beste dichtbij: van big naar vleesvarken

Het opleggen van biggen is een belangrijke stap naar een goed rendement van uw vleesvarkens. Hierbij zijn een aantal zaken van groot belang, te noemen:

1. Opleggewicht
2. Waarnemingen

Opleggewicht

De variatie in het opleggewicht van biggen is groot. Veel varkenshouders hebben niet inzichtelijk hoe groot de spreiding van het opleggewicht van de biggen is. Het gevolg van deze grote spreiding wordt vaak onderschat. Hierdoor kunnen er verkeerde keuzes gemaakt worden waardoor de technische en economische resultaten niet optimaal zullen zijn.

Gevolgen

De variatie van het opleggewicht van biggen in de praktijk is groot. Uit praktijkwegingen blijkt dat 90 procent van de biggen, bij een gemiddeld opleggewicht van 25 kg, tussen de 18 en 32 kg wegen. Deze grote variatie in opleggewicht geeft ook een zeer grote variatie in voeropname. Elke kilo lichter in opleggewicht, geeft in de eerst 30 dagen een lagere voeropname van 30-40 gram per dag.

Conclusies opleggewicht

- De voeropname in de startfase is sterk afhankelijk van het opleggewicht.
- Geef de lichtere biggen, doordat de voeropname lager is, langer (pre)startvoer en groeivoer.
- Vergeet niet bij het gebruik van voercurves elk ventiel in te delen op basis van het werkelijke diergewicht per ventiel.
- Lichte dieren en zware dieren moeten tijdens opleggen geselecteerd worden naar gewicht, omdat het opleggewicht een goede graadmeter is voor de voeropname binnen een hokje.
- Eén hokje bij opleg leeg laten, vervolgens op één week alle kleinste varkens selecteren en in dit lege hokje leggen. Dit hokje vervolgens apart verzorgen.
- Het schakelmoment van (pre)start- naar groei- naar vleva-voer varieert in de afdeling, omdat niet elk ventiel een gelijk opleggewicht heeft.
- Voor maximale prestaties van vleesvarkens horen alle dieren in alle periodes naar behoefte gevoerd te worden. De opleg van biggen is, om niet met een achterstand te beginnen, hierbij de belangrijkste fase.

Standaard waarnemingen vanaf opleg tot varken

We kijken allemaal op onze eigen manier naar onze vleesvarkens in de afdelingen. Enkele vaste waarnemingen

worden hieronder beschreven. Geeft u uw biggen bij opleg al een rapportcijfer?

We hebben met enkele klanten de proef op de som genomen en zijn biggen gaan scoren op een schaal van 1 tot 10. Een cijfer als 1 (mag uiteraard niet voorkomen) is bedroevend slecht en 10 is uitstekend. In de praktijk blijkt dat klanten die hieraan meegewerkt hebben kritisch op de aankoop zijn en de juiste aandacht aan de nieuw opgelegde biggen geven. De aandacht die deze biggen ook verdienen. Het cijfer op de hokkaart blijft de gehele ronde staan en hierdoor kunt u bigkwaliteit monitoren tot en met het afleveren. En dan is het natuurlijk de kunst om deze beginscore tijdens de ronde te verbeteren.

- Lichaamsgewicht (dag 0) graag per hokje
- Rapportcijfer op dag 1 (tussen 1 zeer slecht en 10 uitstekend), na gescheiden opleg in hokjes of per afdeling
- Gezondheidsbepaling (kent u de historie van de fokker)
- Voeropname, groei, voederconversie waar mogelijk
- Wateropname graag per afdeling
- Mestscore
- Medische behandelingen (per varken)
- Uitval

Conclusie waarnemingen

- Een goede start is het halve werk, aandachtig scoren van de biggen geeft een beter beeld gedurende de ronde.
- Regelmatig wegen van een koppel varkens geeft inzicht in groeiverloop.
- Bijhouden van voer- en/of wateropname geeft een goed beeld van gezondheid/gesteldheid in de stal.
- Goed registreren in een managementsysteem waardoor varkens uitvallen, geeft inzicht en analyse mogelijkheid van problemen.

Regelmatig zien we in de praktijk dat vleesvarkens niet de gewenste resultaten behalen. Het niet helemaal juist inzetten van voersoorten, het ontbreken van een goede, passende voercurve, niet voldoende op de hoogte zijn van de gezondheid status bij de vermeerderaar kan leiden tot teleurstellingen. Maak gebruik van onze specialisten om op zoek te gaan naar het maximale rendement van uw vleesvarkens. We helpen u hier graag bij.

Jan Beekmans, specialist varkenshouderij
06 5339 5479 • j.beekmans@abzdiervoeding.nl

Relatiedagen pluimvee- en varkensklanten ABZ Diervoeding

Op 26 en 28 mei jl. zijn er door ABZ Diervoeding relatiedagen georganiseerd voor haar pluimvee- en varkensklanten. Deze dagen hadden als thema: Van haven tot erf: het beste dichtbij! In totaal vertrokken er ruim 200 klanten uit heel het land, samen met de sectorspecialisten van ABZ Diervoeding, richting de stad Rotterdam om daar een bezoek te brengen aan voetbalstadion De Kuip en de Rotterdamse haven.

Presentaties

Na een hartelijk ontvangst in De Kuip begon de dag met een aantal presentaties. Zo vertelden allereerst Pouwel Brouwer en Jan Minten van ABZ Diervoeding onder andere kort over het verloop van het fusieproces van vorig jaar, waar het bedrijf nu staat en hoe zij de toekomst zien. Vervolgens kwam medeorganisator van deze dag, Franko van Lankvelt van Provimi aan het woord. Hij vertelde over het bedrijf Provimi en de relatie van dit bedrijf met ABZ Diervoeding. Tot slot kregen de aanwezigen een presentatie van Stephane Delodder, Risk management directeur bij Provimi, over de verschillende grondstoffenmarkten en grondstoffenstromen over de wereld en de rol van Cargill en de Rotterdamse haven in dit verhaal.

Rotterdamse haven

Met een goed gevulde maag vertrokken de aanwezigen richting de rondvaartboot en kon men zich gaan opmaken voor een boottocht van ruim een uur door de Rotterdamse haven. De haven van Rotterdam ligt direct aan de Noordzee en is 24 uur per dag onbelemmerd bereikbaar. De totale oppervlakte bedraagt ruim 10.000 hectare en de haven behoort tot één van de drukste havens ter wereld. Dit komt doordat de haven een groot achterland heeft, bereikbaar via water, weg en spoor. Tijdens de rondvaart was men onder andere getuige van een aantal enorme containerschepen die aan wal lagen

en het verladen van een schip met de belangrijke veevoedergrondstof maïs. Daarnaast werd door de kapitein van de rondvaartboot gedurende de tocht het één en ander verteld over de historie van de haven.

Rondleiding De Kuip

Het tweede deel van het middagprogramma stond in het teken van een rondleiding door één van de oudste voetbalstadions van Nederland: De Kuip. In dit stadion speelt voetbalclub Feyenoord zijn thuiswedstrijden. Tijdens de rondleiding kreeg men bijna alles te zien van het stadion. Alleen de kleedkamer van Feyenoord en het betreden van het veld was verboden terrein.

Tot slot werd deze gezellige dag afgesloten onder het genot van een hapje en een drankje en via deze weg bedankt ABZ Diervoeding alle klanten voor zijn of haar aanwezigheid.

Daan van der Heijden, specialist pluimveehouderij
06 2125 8719 • d.heijden@abzdiervoeding.nl

Coccidiosis bij (vlees)pluimvee

Preventie van coccidiosis is van groot belang om een goede voederconversie en groei te kunnen behalen. Eerdere onderzoeken van de SFR (Schothorst Feed Research) hebben aangetoond dat de financiële schade bij vleeskuikens op kan lopen tot wel acht cent per afgeleverd kuiken. Naast financiële schade als gevolg van verminderde groei en voederconversie, is coccidiosis (in combinatie met Clostridium Perfringens) ook vaak veroorzaker van natte mest, en daarmee voetzoolleassies.

De veroorzaker van coccidiosis (de eencellige Eimeria) heeft een gastheer (in dit geval de kip of de kalkoen) nodig om te overleven en zich te vermenigvuldigen. De eerste besmetting van het dier vindt plaats door het opnemen van eitjes van de Eimeria parasiet uit de omgeving. De eitjes kunnen tussen twee rondes door overleven in de stal.

Om de dieren opnieuw te kunnen besmetten moeten de eitjes afrijpen. Dit rijpen kan alleen onder specifieke omstandigheden plaatsvinden. Vooral vochtig strooisel speelt hierin een belangrijke (negatieve) rol. Eenmaal opgenomen door het kuiken doorloopt de parasiet de verschillende ontwikkelingsstadia, waarbij uiteindelijk de darmen worden beschadigd. Vijf tot zeven dagen na de opname van de eitjes wordt er een veelvoud van de opgenomen eitjes uitgescheiden via de mest. Als deze eitjes ook weer gaan afrijpen in het (vochtige) strooisel kan hierdoor de besmettingsdruk in een koppel steeds verder oplopen.

Symptomen en management

Een typisch beeld dat bij coccidiosis hoort, zijn klagende dieren in een koppel en verminderde voeropname. Ook

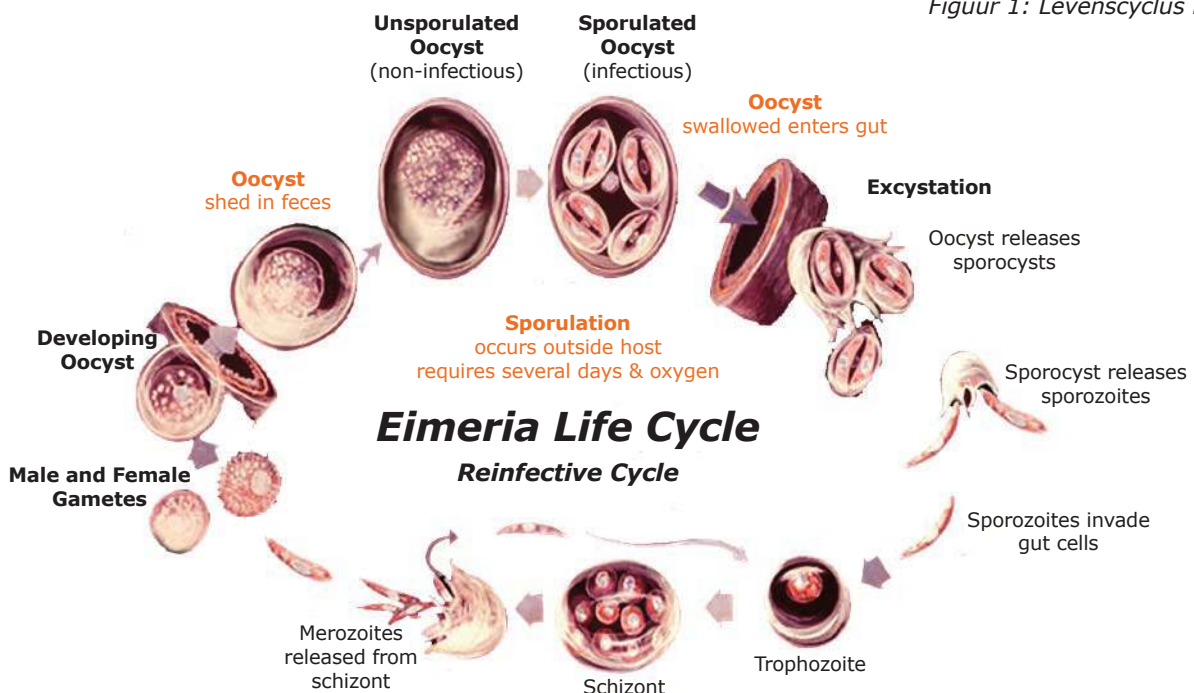
staan de dieren vaak met een bolle rug en de staart naar beneden. De dieren hebben buikpijn en zijn wat lusteloos. Vooral jonge dieren (jonger als 6 weken) zijn vatbaar. Na een eerste infectie treedt er immuniteit op voor de coccidiesoort waarmee het dier besmet is geweest, echter er kan wel (blijvende) schade optreden aan de darmen, mede als gevolg van een secundaire infectie als Clostridium Perfringens.

Coccidiosis veroorzaakt door Eimeria Tenella, Eimeria Necatrix en Eimeria Brunetti geeft ernstige ziekteverschijnselen: verlies aan eetlust, sloomheid, bol zitten en vaak ernstige, zelfs bloederige diarree. De gevolgen zijn zeer ernstig. Het dier kan eraan dood gaan.

Mestonderzoek van de zwakkere dieren kan uitsluitend bieden, net zoals sectie op dode dieren. Voor preventie van coccidiosis is (behalve de inzet van een anticoxmiddel) daarom ook een goede reiniging plus het strooiselmanagement van groot belang. Hiermee verkleint u de kans op herbesmetting tussen twee rondes en zorgt u ervoor dat tijdens de ronde de infectiedruk minder snel oploopt. Houd het strooisel rul en droog, strooi eventueel natte plekken in de stal wat bij.

Schadelijke soorten

Bij de kip zijn er acht en bij de kalkoen zeven verschillende coccidiosis soorten bekend, die allen behoren tot de Eimeria familie. Van deze zijn er bij de kip maar vijf en bij de kalkoen maar twee soorten die wetenschappelijk als ziekteverwekkend gezien worden. Coccidiosis is diersoort specifiek, coccidiosis van kippen is niet besmettelijk voor kalkoenen en omgekeerd. Verder tast elke coccidiosis soort heel specifieke delen van het darmkanaal aan.

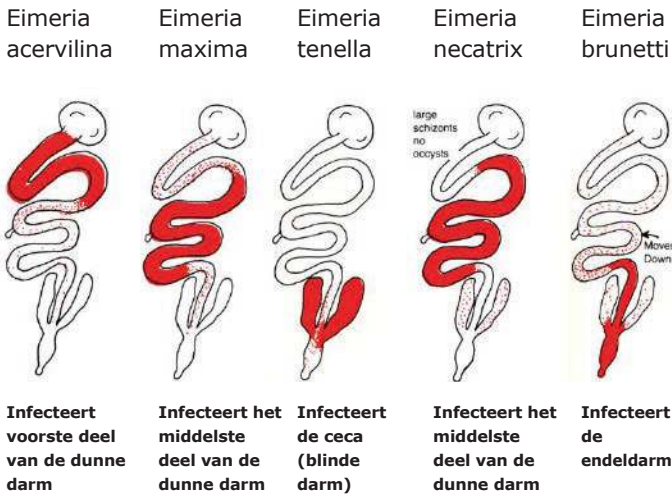
Figuur 1: Levenscyclus Eimeria

Kippen

Coccidiosis bij kippen en zeker vleeskuikens kunnen grote problemen geven. Niet alleen de plaats in de darm waar ze schadelijk zijn is verschillend, ook de schade die ze aanrichten en de gevolgen ervan zijn verschillend. Zo richten bij kippen in de dunne darm de Eimeria Acervulina (voorste deel van de dunne darm) en Eimeria Maxima en Eimeria Necatrix (middelste deel van de dunne darm) veel schade aan. Eimeria Tenella wordt ook wel blinde darmcoccidiosis genoemd, terwijl Eimeria Brunetti met name in het laatste deel van de darm voorkomt.

Bekende soorten Eimeria bij kippen

Eimeria acervulina Infecteert voorste deel van de dunne darm

Eimeria maxima Infecteert het middelste deel van de dunne darm

Eimeria tenella Infecteert de ceca (blinde darm)

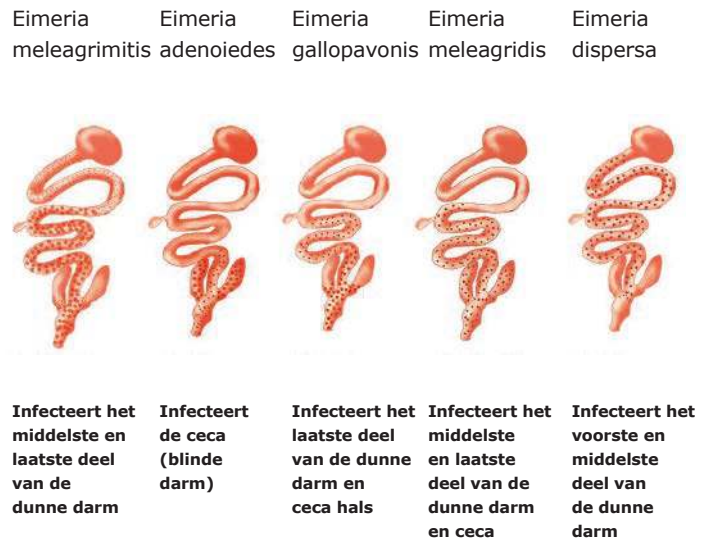
Eimeria necatrix Infecteert het middelste deel van de dunne darm

Eimeria brunetti Infecteert de endeldarm

Kalkoenen

Ook bij kalkoenen is coccidiosis een groot probleem. Hier komt bij dat kalkoenen gevoelig zijn voor bepaalde antiooxmiddelen en hieraan kunnen sterven. Dit betreft de ionofore middelen, zoals bijvoorbeeld salinomycine (Sacox). Hierdoor is de beschikbaarheid van middelen beperkter als bij kippen. Bij kalkoenen zijn de twee soorten die het meeste schade geven, de Eimeria Adenooides (blinde darm) en de Eimeria Meleagrimitis.

Bekende soorten Eimeria bij kalkoenen

Eimeria meleagrimitis Infecteert het middelste en laatste deel van de dunne darm

Eimeria adenooides Infecteert de ceca (blinde darm)

Eimeria gallopavonis Infecteert het laatste deel van de dunne darm en ceca

Eimeria meleagridis Infecteert het middelste en laatste deel van de dunne darm en ceca

Eimeria dispersa Infecteert het voorste en middelste deel van de dunne darm

Desinfectie

Tegen desinfectie zijn ze goed bestand. Het verwijderen van de eitjes moet voornamelijk plaatsvinden door het wegspoelen hiervan. Zorg daarom voor gladde vloeren, wanden en plafonds en gebruik voldoende water. Als reiniging/desinfectie methodes worden er verder in dit verband nog ingezet:

- Desinfectie met ammoniak. Hierbij wordt 100m² vloer bedekt met 10 kg landbouw poederkalk waarover 20 kg zwavelzure ammoniak wordt gestrooid. Dit wordt dan bevochtigd met 100 liter water. Naast de ammoniak blijft er een laagje gips op de vloer over wat de resterende coccidiën inkapselt. LET OP: doe dit niet zelf, maar laat dit door een bedrijf doen. Er komt namelijk heel veel ammoniak vrij.
- Het "branden" van de vloer. Ook hiervoor dient u normaal gesproken een gespecialiseerd bedrijf in te schakelen.
- Inzepen van de stal met groene zeep.

Antiooxmiddelen in het voer

Behalve de algemene managementmaatregelen en desinfectie is ook een goede keuze van het gebruikte antiooxmiddel (en eventueel rotatieschema) van groot belang. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat de Eimeria parasiet op veel pluimveebedrijven immuun is tegen de gebruikte coccidiostatica.

Zoals gezegd en geschreven kan coccidiosis voor (grote) financiële schade zorgen. Neem dit probleem dan ook serieus en grijp tijdig in. Voor meer informatie neem contact op met uw specialist en dierenarts.

Jan Minten, adjunct directeur
06 2280 7485 • j.minten@abzdiervoeding.nl

Coccidiostaticum	Merksnaam	Wachttijd
Lasalocid	Avatec (kip en kalkoen)	5 dagen
Monensin natrium	Monensin (kip en kalkoen)	1 dag
Narasin	Monteban (kip)	0 dagen
Salinomycine	Sacox (kip)	1 dag
Narasin / Nicarbazine	Maxiban (kip)	0 dagen
Nicarbazine (kip)	Nicarbazine (kip)	1 dag
Diclazuril	Clinacox (kip en kalkoen)	5 dagen

Tabel 1: Meest gebruikte coccidiostatica

Heat Stop tegen hittestress

Als gevolg van een snelle temperatuurstijging of blootstelling gedurende langere tijd aan hitte, kunnen dieren hittestress krijgen. Hierdoor worden de technische resultaten negatief beïnvloed. De negatieve gevolgen van hittestress kunnen met behulp van Heat Stop worden beperkt. Heat Stop is de opvolger van de Hitemix die we voorheen gebruikten.

Heat Stop wordt gedurende hete dagen met succes ingezet om in de stal een daling van bijvoorbeeld eiproductie of groei te voorkomen.

Heat Stop:

- zorgt ervoor dat de elektrolytenbalans in het dier hersteld wordt;

- zodoende blijven de dieren eten en drinken.

Heat Stop wordt voornamelijk via het drinkwater verstrekt.

De dosering in drinkwater is:

- 1 tot 2 kg per 1.000 liter voor legkippen, vleeskuikenmoederdieren, vleeskuikens tot 28 dagen en kalkoenen tot 12 weken;
- 2 tot 3 kg per 1.000 liter voor zware vleeskuikens vanaf 29 dagen en kalkoenen vanaf 12 weken.

Heat Stop is verkrijgbaar in zakken van 25 kg en kost € 1,90 per kg excl. BTW.

Goed bezochte Open dagen

Pluimveebedrijf Broedhof

Vrijdag 25 april 2014 heeft Familie Nuwolt van pluimveebedrijf Broedhof in De Heen een Open Dag gehouden. De twee stallen met het oude veranda heeft plaats gemaakt voor twee, twee etagestallen. De vernieuwde vleeskuikenouderdieren stal biedt plaats voor ruim 40.000 dieren.

Tijdens de goed bezochte open dag hadden diverse bedrijven, die hebben bijgedragen aan deze vernieuwde stallen, een stand. ABZ Diervoeding en de overige belanghebbende bedrijven wensen de familie Nuwolt heel veel succes toe met de vernieuwde pluimveestallen.

Familie van Steenberg

Donderdag 5 juni jl. werd de Open Dag bij Familie van Steenberg in Bennekom gehouden. De twee stallen van Van Steenberg zijn verlengd van 75 meter 110 meter lang en de bestaande breedte van 25 meter is behouden waar plaats is voor circa 39.000 dieren. Vele collega vermeerderaars en andere belangstellenden kwamen naar deze Open Dag om de vernieuwde pluimveestallen te bezichtigen.

ABZ Diervoeding wenst de familie Van Steenberg heel veel succes met de vernieuwde pluimveestallen en dat zij nog jaren met plezier in de stallen zullen werken.

Even voorstellen

Hanneke van Overbeek is 15 mei jl. begonnen als **specialist rundveehouderij** bij ABZ Diervoeding. Hanneke gaat na haar inwerkprogramma aan de slag in Zuid Nederland. Hanneke woont in het Brabantse Mill. Zij is afgestudeerd aan de HAS Den Bosch en heeft daarna een master studie fokkerij en genetica aan de Universiteit Wageningen gedaan. Tevens heeft zij de laatste jaren veel ervaring opgedaan in de rundveehouderij.

Marnix van de Wetering is 2 juni jl. begonnen als **specialist pluimveehouderij** bij ABZ Diervoeding. Marnix is 37 jaar en woont in Amersfoort. Hij is in 2000 afgestudeerd aan de HAS Den Bosch en sindsdien altijd werkzaam geweest in de pluimveesector. Hij heeft veel ervaring in de pluimveehouderij. Zowel vanuit de verkoop van legpluimveevoer met bijbehorend advies, als vanuit de verantwoordelijkheid over een opfokorganisatie die leghennen verkocht.

Linda Kampert is 2 juni jl. begonnen als **medewerker Front Office** bij ABZ Diervoeding op kantoor Nijkerk. Zij is 18 jaar en woont in Putten. Linda heeft bij het uitkomen van deze nieuwsbrief hopelijk het goede nieuws gekregen dat ze is geslaagd voor de Havo. Linda heeft nog geen relevante werkervaring, maar wel affiniteit met de agrarische sector.

Wij wensen Hanneke, Marnix en Linda veel succes in hun nieuwe job!

Volg ABZ Diervoeding op Facebook en/of Twitter

Social Media gaat niet aan ABZ Diervoeding voorbij. Wij hebben een mooie bedrijfspagina op Facebook en een Twitteraccount waar wij korte, relevante nieuwsberichten op plaatsen over o.a. speciale acties en open dagen.

Wilt u op de hoogte gehouden worden van het reilen en zeilen van ABZ Diervoeding? Neem dan eens een kijkje op www.facebook.com/ABZDiervoeding en 'like' onze pagina of volg ons op Twitter www.twitter.com/ABZDiervoeding.

Colofon

Aansprakelijkheid

Bij de samenstelling van deze nieuwsbrief is de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht. Voor schade van welke aard dan ook, die een gevolg is van handelingen of beslissingen gebaseerd op informatie uit deze nieuwsbrief, aanvaardt ABZ Diervoeding geen enkele aansprakelijkheid.

Opzegging

Wilt u onze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een e-mail naar pr-communicatie@abzdiervoeding.nl of geef dit telefonisch door op kantoor Nijkerk, 033 422 1510 of kantoor Eindhoven, 040 238 0777

Vraag & Aanbod

Aangeboden

- **Dieseltank**, met teller. **Nedap voercomputer + 3 stations**, transportvijsel vanaf silo. Zelf demonteren. Bouwjaar 1989. Telefoon 06 3052 6079
E-mail lagebijssel@gmail.com
- **Khun dubbele hark, type GA 7302 DL. Zijafleg in frame, mee sturend.**
Telefoon 0548 36 2165
E-mail elshof@kpnplanet.nl

- **Mestsilo**, merk Appel Beton, 950 kuub, doorsnee 17 m², eventueel losse onderdelen.
Telefoon 033 286 1536
E-mail degrotepol@outlook.com

Gevraagd

- **Maaibalk**, met aanbouw voor Fendt Farmer 1Z.
Telefoon 06 2910 1054
E-mail riknijman@hetnet.nl
- **Kuilgrasbalen**
Telefoon 035 601 4277

Deze en meer advertenties vindt u terug op: www.abzdiervoeding.nl/vraag-en-aanbod/

Eindredactie

Jolande Baselmans en
Gerrie van de Poll,
pr-communicatie@abzdiervoeding.nl.

De eerstvolgende nieuwsbrief verschijnt in augustus 2014.

Verkoop en advisering

Algemeen	Order-Entry Nijkerk Order-Entry Eindhoven	033 422 1510 040 238 0777	bestelling@abzdiervoeding.nl
Rundvee- en geitenhouderij	Roel van Ee (Verkoopleider)	06 2126 6227	r.ree@abzdiervoeding.nl
Varkenshouderij	Cor van Dijk (Adjunct directeur)	06 2126 6226	c.dijk@abzdiervoeding.nl
Pluimveehouderij	Jan Minten (Adjunct directeur)	06 2280 7485	j.minten@abzdiervoeding.nl
Enkelvoudige grondstoffen (in- en verkoop)	Arie Griffioen	06 2161 4390	a.griffioen@abzdiervoeding.nl

Neem een kijkje op onze website www.abzdiervoeding.nl voor de overige contactgegevens.

Sikma Veevoeders B.V.

Algemeen	Order-Entry Stroobos	0512 35 1281	info@sikmaveevoeders.nl
Rundvee- en schapehouderij	Jan Dijkstra (verkoop en advisering)	06 5320 3352	j.dijkstra@sikmaveevoeders.nl

Neem een kijkje op www.sikmaveevoeders.nl voor de overige contactgegevens.

ABZ Diervoeding

Coöp. Arkervaart-BramecoZon U.A.
Postbus 5, 3860 AA Nijkerk
E-mail info@abzdiervoeding.nl
Website www.abzdiervoeding.nl

Kantoor Nijkerk
Westkadijk 4, Nijkerk
Telefoon 033 422 15 10
Fax 033 246 07 72

Kantoor Eindhoven
Hastelweg 159, Eindhoven
Telefoon 040 238 07 77
Fax 040 238 07 80